

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
คุณสมบัติของกรรมการสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ซึ่งเลือกตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๕๑๕ (๔)/๖๒๑๘ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมายสรุปความว่า มหาวิทยาลัยมีปัญหาเกี่ยวกับการนับเวลาการดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยประเภทเลือกตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งบริหารของมหาวิทยาลัย กรณีรองศาสตราจารย์เกษม เศรษฐ์ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามคำสั่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ ๑๔๒๖/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๓ โดยดำรงตำแหน่งในวาระแรกครบวาระสี่ปี เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๗ ในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันฯ รองศาสตราจารย์เกษมฯ ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งบริหารตามมาตรา ๑๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นวาระที่สองติดต่อกัน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี นับตั้งแต่วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นวันประกาศผลการเลือกตั้ง ต่อมารองศาสตราจารย์เกษมฯ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันฯ ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ ๐๗๓๐/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๗ อีกวาระหนึ่งเป็นวาระที่สองติดต่อกัน ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จึงขอรื้อปัญหาข้อกฎหมายว่า

(๑) การแต่งตั้งให้รองศาสตราจารย์เกษมฯ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันฯ ในวาระแรกและวาระที่สองติดต่อกันนั้น เป็นการนับเวลาต่อเนื่องกันโดยไม่ขาดสาย และมีผลให้รองศาสตราจารย์เกษมฯ ยังคงมีสภาพเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งบริหารอยู่ต่อไป หรือ

(๒) รองศาสตราจารย์เกษมฯ พ้นจากตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยเนื่องจากขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร เมื่อดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันฯ เป็นตำแหน่งบริหารมาจนครบวาระแรกและสิ้นสุดลง และต้องเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งบริหารใหม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ โดยได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่แล้ว มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า เมื่อ วาระการดำรงตำแหน่งของรองศาสตราจารย์เจษฎา เกษมเศรษฐ์ ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในวาระแรกสิ้นสุดลง จะมีผลให้รอง ศาสตราจารย์เจษฎาฯ ต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่ง บริหาร เนื่องจากขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประภะนั้น และต้อง เลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่างลง หรือไม่ โดยมีความเห็นว่ การดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของรอง ศาสตราจารย์เจษฎาฯ เป็นไปตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๓๓ วรรคสอง^๑ ที่กำหนดให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๖^๒ เกี่ยวกับการแต่งตั้งและวาระการดำรงตำแหน่งของ คณบดี ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจจะได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้มาใช้บังคับโดยอนุโลม ข้อเท็จจริงปรากฏว่ารอง ศาสตราจารย์เจษฎาฯ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันฯ วาระที่หนึ่งเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๗ และวาระที่สองเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๗ ถึง วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ เป็นการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันฯ ในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง ติดต่อกัน อย่างไรก็ตาม ในระหว่างที่รองศาสตราจารย์เจษฎาฯ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันฯ ในวาระที่หนึ่งนั้น ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกตั้งจากผู้ดำรง

^๑ มาตรา ๓๓ ในกรณีที่มหาวิทยาลัยมีสถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะเป็น ผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบงานของสถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า คณะ และจะให้มีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะคนหนึ่ง หรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มี ฐานะเทียบเท่าคณะจะมอบหมาย

การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และคุณสมบัติของผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงาน ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มี ฐานะเทียบเท่าคณะตามวรรคหนึ่งให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^๒ มาตรา ๒๖ ในคณะหนึ่ง ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะ และ จะให้มีรองคณบดีและหรือผู้ช่วยคณบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีจะ มอบหมาย

คณบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๗

รองคณบดีและผู้ช่วยคณบดีนั้น ให้อธิการบดีเป็นผู้แต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดีจาก บุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๗ และต้องเป็นข้าราชการพลเรือนของมหาวิทยาลัย

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่ง เกินสองวาระติดต่อกันมิได้

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีและผู้ช่วยคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

ตำแหน่งตามมาตรา ๑๓ (๔)^๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อรองศาสตราจารย์
 เจษฎาฯ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันฯ ในวาระที่หนึ่งสิ้นสุดลง ย่อมเป็นเหตุให้รอง
 ศาสตราจารย์เจษฎาฯ ขาดจากการเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๓ (๔)^๔ ทันที ถึงแม้ว่าจะได้รับ
 แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันฯ ในวาระที่สองต่อมาก็ตาม แต่การนับระยะเวลาในการ
 ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันฯ จะต่อเนื่องกันหรือไม่ ไม่เกี่ยวข้องกับการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุ
 ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย เพราะเมื่อการดำรงตำแหน่งในวาระที่หนึ่ง
 สิ้นสุดลงต้องถือว่าพ้นจากตำแหน่งแล้ว ส่วนการดำรงตำแหน่งในวาระที่สองเป็นการได้รับแต่งตั้งใหม่
 ดังนั้น การพ้นจากตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันฯ ของรองศาสตราจารย์เจษฎาฯ จึงมีผลให้พ้นจาก
 ตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง (๔)^๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
 เชียงใหม่ฯ เพราะขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทเลือกตั้งจากผู้ดำรง
 ตำแหน่งตามมาตรา ๑๓ (๔)^๖ ในขณะเดียวกันด้วย จึงต้องมีการเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัย
 แทนตำแหน่งที่ว่าง

ลงชื่อ พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๓ มาตรา ๑๓ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนเก้าคน ซึ่งเลือกตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งรอง
 อธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และผู้อำนวยการศูนย์ หรือ
 หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๕ มาตรา ๑๔ นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๓ (๓) (๔)
 และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรืออาจได้รับเลือกตั้งใหม่อีก
 ได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภา
 มหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๓ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๔๗